

van 298A48

AENWYSINGE

Om t'allen tijden des Jaers,

V A N

Cabo de Bonne Esperance, de
Kusten van India Malabax, Cabo Co-
morijn, Madure, 't Eylandt Ceylon
te beseylen.

C. 1670

Tot MIDDELBURGH,

Gedruckt by *Pieter van Goethem*, woonende op de groo-
te Marct.

AENWYSINGE

Om vallen tijden des Jaers,

V A N

Capo de Bonne Esperance, de
Kusten van India Malabar, Cabo Co-
morijn, Madure, & Eylant Ceylon
te beleyen.

Te Middelburg,

Gedruckt by Pieter van Gontzen, woonende op de groo-
te Markt.

AENWYSINGE

Om t'allen tijden des Jaers van Cabo de Bonne Esperance, de Custen van India, Malabax, Cabo Commorijn, Madure, t'Eylant Ceylon te beseylen.

VAn medio Maert tot diep in Oo-ber, waeyen de winden langhs de Oost-kant van Africa en in 't vaerwater tusschen de selve en de kust van India fris uyt den Z. West, ende west Z. Westen door, en waer mede men in dat zaysoen van Cabo de Bonne Esperance na de kust van India en Ceylon een spoedige reyse erlangen kan.

In voor-aengetogen zaysoen, van Cabo de Bonne Esperance na gemelten kust van India, begerende te wesen sal men sijne reyse langhs de Africaensche kust of in 't gesichte der selver voorby Cabo Das Corientos en tusschen Madagascar en voorsseyde kust deur, omme de Noort bevorderen, verdacht zijnde op de drooghten Os Baxos de India, die op de zuyder brete van 22 graden omtrent midden in 't Vaer-water, tusschen Africa en Madagascar leggende, de welcke men gelijk oock 't Eylantjen Juan de nova die op 17 graden en omtrent 28 mijlen van 't vaste landt van Africa af-leyt, met de selve kust naest te houden genoeghsaem en sonder 't minste gevaer kan passeren. 't Eylant Juan de Nova gepasseert zijnde, sal men sijn cours N. N. Oost na d'Eylanden Comore, of Majotes aenstellen, daer men des onbenedicht zijnde, insonderheyt op 't Eylant Ansuane water en goede verversinge kan bekomen, die Eylanden verlatende, sal men met een Noorden ten Oosten cours, soo lange continueren tot dat men Pax Dopatrem een droogte die op 5 graden zuyder brete, en omtrent 70 mijlen van 't vaste landt van Africa af-leyt gepasseert is, die gepasseert zijn sal men den cours Noort Oost aenstellen, endae by continueeren tot op de Noorder Polus hooghte van 9½ graden, van waermen dan

de variatie van 't compas gebetert zijnde sijn coers recht Oost aenstellen mach, om met die gangh door de noorder Maldives die op die hooghte wijt en breed van den anderen leggen, de kust van India aen te doen, 't sy Couchin, Coyalangh, Cabo Commorijn, ofte Ceylon, daer men wesen wil, de gene die nu hoe wel 't minste niet te vresen is, schroomachtigh mochten wesen, om door de noorder Maldives te zeylen mogen van Africa over steecken soo lange by de Noort Ooste cours continueeren, tot dat zy 11 a 15 graden noorder breete bekomen hebben, en de kust van India van benoorden de Baxos de Padua aen doen, maer dese wegh is soo veel langer als d'andere door de Noorder Maldives, al-hoewel het in de maenden Junio, Julii, Augusti, en September op de kust van India en aen 't Eylant Ceylon, de quade tijt is, soo en hoeftmen echter niet te schroomen, om de selve kusten en 't Eylant Ceylon aen te doen want wat hoeven de gene die benoorden Cabo Commorijn op gemelte kusten te Lande komen (gelijck men oock doen moet) te vresen dewijl sy al-tijt een goede haven in Ly hebben als daer is Tutucorijn jade geheele kust van Madure langhs is het schoon t'benoorden de gemelte Cabo de quaerste tijt is, goet weer en wanneer men maer 6 a 7 mijlen binnenwaerts en om meergemelte Cabo is, is 't over al goede anckergront, 't Eylant Ceylon is oock in de quade tijt soo quaet niet aen te doen, als het van vele af-geschildert is, door dien de swaerste winden die in 't quade zaysoen wayen, beweften en Oostwaerts Gale langhs de wal wayen en geen leger-wal is, daer by seggen wil, datter als 't al ten quaetsten wilt en de Bay van Gale niet kon bezeylt worden, dat selden gebeurt, daer van versteecken moeten blyven, maer echter niet van 't Eylant of buyten 't Gael-sche gebied dewijl in 't selve noch drie baeyen be-oosten Gale leggen, namentlick die van Billegam, Galjettes, en Nijlwelle, welcke leste wel de beste van dreyenis, en leyt 12 mylen beoosten Gale, zynde wel kennelick aen eenen langen uyt-steekenden hoeck, die sich buyten alle andere in zee uyt-streckt, en den Oost-hoeck van de Bay maeckt om dese baey in te zeylen hoeft men geen Loots-man men heeft maer gemelten hoeck om te lopen, als wanneer men dadelick slecht water en goede ancker-gront heeft, soo na de wal als men begeert op 8. 7. 6. 5. 4. 3. vaders alle goede fantgront.

Voor de gene die in de maenden October, November December, en Januarii van de Cabo de Bonne Esperance na de kusten van India en Ceylon willen, sullen in dat zeysoen van gemelte Cabo zeylende, haren wegh door de West-passaet tot op de 36 a 37 graden of zuydelijcker, na de Weste winden door-blasen moeten nemen, en dan soo langh by de Ooste coers continueeren, tot op de langhte van 98 graden van waer sy haren cours N. N. Oost sullen stellen tot op de Suyder breedte van 26 a 25 graden daer haer de Weste winden verlaten en de Z. Ooste sullen ontmoeten met de welke sy haren cours soodanigh Noordelijcken sullen dienen aen te stellen, dat sy de Linia Æquinoctiael op 108 a 109 graden komen te Suyen, omtrent de voorseyde Linia heeftmen veel tijts wel variable winden maer op verseyde lenghte geen of weynigh stroom die schaden kan, derhalven sal men met de beste en voordeeligste slag-boegen, en alle vlijt soo veel Noort sien te krijgen, dat de Noort Pool 6. 7 a 8. graden verheven staet al waer N. Noorde ende Noort Ooste winden, sullen ontmoeten, daer mede Ceylon met een weste gangh dan kan bezeylt worden, om dan Ceylon, Couchin, &c. na de Cabo de Bonne Esperance te zeylen, soudemen in de Maenden van November, December, en Januarii na de kusten van Africa konnen oversteeken om tusschen gemelte kusten 't Eylant Madagascar door de reyse te gewinnen, maer dewijl de wegh bezuyden de Maldivesche Eylanden en Madagascar alsoo kort en goet om passeren is, achten wy die alsoo bequaem, en waer langhs de gemelte Cabo van de kusten van India en Ceylon t'allen tijden van 't Jaer kan bezeylt worden.

Colombo adjij 29 December. 1665.

Was getekent, A. ROOTHAAS,

EXTRACT

Uytte Missive door den Heer

RYCKLOF van **GOENS**

En Raedt uyt Colombo den 23 Octo-
ber. 1665.

A E N D E N

Gouverneur Generael en Ra-
den van India geschreven,

Staende in Batavias aenkomende Schrijf-boeck.

EXTRACT

Uytte Missive door den Heer Rijcklof van Goens en Raet uyt Colombo den 23 October 1665. Aen den Gouverneur Generael en Raden van India geschreven staende in Batavias aenkomende Brief-boeck.

DE consideratien van de Heeren Mayores, om jaerlijcks eenige Schepen en Retouren, van en na Ceylon en Comandel te senden, mitsgaders het advijs by d'E. E. Heeren U Ed. wel ervarenen Gecommitteerden daer op gegeven, hebben wy met opmerckinge gelesen ende met haer E. E. niet anders konnen oordeelen, ofte het concept, soodanigh het by U Ed. wert aengeleyt, sal tot een goede preuve konnen dienen, by het gegeven advijs souder sich (onder U Ed. correctie) seer wel in schicken soo men uyt perfecte en ervarenen Stuerluyden konde ontdecken, hoedanigh de winden binnen en buyten Madagascar (in allen tijden des Iaers) wayen daer aeninde herwaerts reyse, veel gelegen soude zijn, onder de overgekomen Schepen, Wassende Maen, Swieten, Raethuys, Beurs, ende Rijfende Son, waren eenige Schippers van gevoelen soo sy buyten Madagascar om, ende voort op de 8 graden door de Maldives waren gelooopen, datse beter en veel korter Reyse soude hebben gehad, andere waren wederom van opinie dat de Reyse binnen Madagascar door seeckerder was, de maenden van uytloopen dunckt ons dat (onder verbeteringh) vry ruymmer genomen, en vryelijck gestelt mogen worden, benevens December en Ianuarii, noch de maenden October, en November, Item Februarii en Meert want de voormelte 5 Schepen, al diep in April ceret uytloopen ende noch later uyt het Vaderlant t'zee geraeckt zijnde, echter primo November al twee namentlijk Raethuys

huys en Beurs op Colombo sijn aengekomen en Swietenweynigh daer na, het scheynt dat wel gemelte Heeren Gecommitteerden, de maenden October en November oock geexcuseert hebben, om dat dan de Schepen in 't hart van 't quade zaysoen, hier aen de wal soude komen ofte anders om datse noch de N. Ooste winden hier soude belopen, die haer tegen soude zijn, maer 't selve dunckt ons dat geheel niet te vresen is, het quade zaysoen, maeckt het beste ende spoedighste reys ende N. O. winden sijn in Maert al tot N. W. gelopen oock soude onder V Ed. permissie en welnemen daer by konnen gevoegt worden, de goede gelegentheynt van d'inbocht om de coers op de graden door de Maldives gestelt hebbende recht op de Caep Commorijn aen te setten die schoon in de alderswaerfte Storm niet gemist kan worden, noch oock te vresen is, om datmen op 10 a 12 mijlen buyten de wal gront heeft, ende oock 't lant siet, om soo voorts onder Tutucorin te lopen, 't welck alles seeckerlijck en sonder perijckel kan geschieden daer de Schepen dan onder d'Opperwal in slecht water komen, en seer wel geveylicht zijn, ende van waer wy de goederen schoon in 't hart van 't quade zaysoen lichtelijck met Galjoots konnen doen overhalen ende 't gemelte Schip of Schepen voort na Cormandel oversenden, want dewijle Ceylon soo veel aen het Vaderlants ontfeth gelegen is, soo soude het geheel ondiensfich zijn, dat de Vaderlantsche Schepen met haer Ceylonsche nootwendigheden overkomende, daer mede Ceylon soude verby loopen na Cormandel, dat in 't retourneeren van daer oock sijn ondiensf in de ladinge souden medebrenghen, de Schepen die V Ed. ons tot een preuve over Bengale sullen toe senden, om van hier na 't Vaderlant te gaen, sullen wy met verlangen te gemoet sien, ende spoedigh demitteren, alsoo het aengeen Kanneel of Peper, noch oock aen onse devoiren om de proeve smaeckelijck te maecken gebreecken sal.

EX.

EXTRACT

Uyt 't vierde Boeck van 't inkomment Brief-
boeck tot Batavia aengekomen overgekomen met 't Schip
de Waffende Maen, in 't Vlie aengekomen den
5 October Anno 1666.

EXTRACT

Uyt 't vierde Boeck van 't inko-
ment Brief-boeck tot Batavia aengekomen,
overgekomen met 't Schip de Waffende
Maen, in 't Vlie aengekomen den
5 October A°. 1666.

MEMORIE

*Voor de gene die in de Storm-tijt van beweften komende
Galles-Baij willende aen doen en verbyraecken, hoe
sy de Baij van Nijlswelle sullen kunnen be-
zeylen.*

E X T R A C T

Uyt 't vierde Boeck van 't inkoment Brief-
Boeck tot Batavia aengekomen, overgekomen met 't Schip
de Waffende Maen, in 't Vlie aengekomen den
5 October. Anno. 1666.

*Memorie voor de gene die in de Storm-tijt van bevesten
komende Gales Bay willende aendoen en verbyraecken, hoefsy de
Bay van Nijlvelle sullen kunnen beseylen.*

DE Bay van Nijlvelle, of anders keert
de Koes-bay genaemt, leyt 12 mylen
beoosten Gale op de Noorder breette
van 6 graden 6 minuten, te weten van
Gale tot d'Ondure, is 8 mylen Ooft,
wel soo zuydelijck van d'Ondure tot
den Westelijcken hoeck van Nijl-
welle ofte keert de Koes-Bay 4 mylen
O. N. Ooft, en half Ooft voor de gene die nu Gales Bay door
storm niet kunnen aendoen en verby geraecken, en echter op
Ceylon in Compagnies gebiet moeten wesen, konnen gemac-
kelick en sonder Lootsman in versheyde Nijlvelles Bay lopen,
Gales bay voorby zijnde, hoeft men maer langhs de wal te
loopen, naer de hoeck van d'Ondure die wel te kennen is,
aen de fortresse mature daer gemelten hoeck maer $\frac{1}{2}$ myl be-
oosten leyt omtrent een kleyne myl beoosten den selven leyt
de bay van de Galjettes, zijnde West-hoeck van de selve bay
seer steyl, daer men om de Rheede te beseylen dicht om moet
loeven, doch dese bay is seer kleyn en maer plaets voor 3 a 4
Schepen, drye kleyne mylen Ooft Noort Ooft wel soo Ooft-
lick van den versheyden hoeck van de Galjettes leyt den west-
hoeck van Nijlvelles Bay, die insonderheyt als men de wal
langhs zeylt, wel te kennen is, door dien veer buyten alle
andere hoecken met een steylen hoeck in Zee uytsteeckt, en
maer met een lage smallen hals, daer de Zee somtijts, met
heel hoogh water over kan spoelen, desen hoeck is aen 't vaste
lant vast, oock met klappus boomen geplant, daerom hy des
te kennelijcker is, de gene die nu met Stormigh weer dese
versheyde

E X T R A C T.

II

verfeyde Bay van Nijlwelle willen of moeten aendoen, moeten van beweften of van Gale komende, dicht by defen hoeck omloeven en op de Rheede lopen, die daer een musquet fchoot a 1½ binnen op 9. 8. 7. 6. 5 en 4 vaem, soo als men wil fchoone Santgront te bekomen is, en niet heeft te schromen, als men voor oogen fiet, derhalven dese Bay sonder Lootsman uyt en in kan bevaren worden, was geteekent,

A. ROOHAAS,

Ter zijden stont:

Gale Ady 28 Offo.
ber. 1665.

EXTRACT
verlyde Bay van Nijhelle willen of moeten seiden, moe-
ten van beweten of van Gale komende, dicht by deen heek
omloven en op de Riechelopen, die daer een minquerschoot
en binnen op 8. v. d. 5. end v. a. m. , soe almen wil schoo-
ne soe raet te bekomen is, en niet heeft te schomen, als
men voor oogen see, derhal en dele Bay sonder looting
uut en in kan bevrout worden, wasgeteekent,

A. ROOTHAAZ

EXTRACT

Uyt de Originele Missive door den Heer

RYCKLOF van GOENS

En Raet in 't kasteel Colombo op 't Eylant

Ceylon dato 18 December. 1665.

A E N D E

Heeren Bewinthebberen van
de Oost-Indische Compagnie ter Camer
Amsterdam.

EXTRACT

Uyt de Originele Missive door den Heer Rijcklof van Goens, en Raet in 't Kasteel Colombo op 't Eylant Ceylon dato 18 December. 1665. Aende Heeren Bewinthebberen van de Oost-Indische Compagnie, ter Camer Amsterdam.

At onse consideratien op het advijs van d'E. Heeren Lourens Pit, Mattheus van den Broeck, Jacob Huystaert Zalf. rakende de reyse van Ceylon heen, en weer na 't Vaderlant geweest zijn, sullen V Ed. vervat vinden, in onse opgemelte Brief van den 23 October laest-leden aen haer Ed. geschreven, doch alsoo V Ed. dienst op dit Eylant ende kust van Malebar daer aen ten hooghsten gelegen is, hebben wy d'ervarentste Zee-luyden doen by geschrift stellen, sulcks gelijk 't selve door d'E. Commandeur Roothaas t'samen gestelt en op papier hier nevens gaende gebracht is, in 't selve sullen V Ed. sien, dat de winden van de Cabo de Bonne Esperance na d'Indische kust, 't Eylant Ceylon ende Cormandel uyt den Westen en Z. Westen fris door wayen, soo wel buyten Madagascar om als tusschen Madagascar en de kust van Africa of Mosambicque door van Maert of tot November toe, soo dat alle Schepen die in November, December, Januarii, Februarii, Maert en April, uytvaren op een goede tijt aen de Kaep komen, om voor de wint Ceylon te bezeylen, want het quade saysoen behoort noch mach niet gevreesst worden om dat dit de korste en geluckighste reys sal maecken, want de kostelicke Persiaensche Retour-schepen die met het contant na Ceylon en Cormandel jaerlijcks over gaen, komen ordinair in 't hart van 't quade zaysoen, gelijk al de werelt bekennt is, maer het schijnt dat Ceylon tot noch wat vreeselijck is uytgebeelt, om in de quade tijt aen te doen, doch dese vreesse kan abso-

lyt wegh-genomen worden door de seer goede gelegent-
 heyt van d'Inbocht van Tutucorijn, dat in de quade tijt Co-
 lombos haven is, VEd. sal in gemelte advijs, sien dat de sche-
 pen binnen of buyten Madagascar door-loopende, haer coers
 behooren te stellen buyten de Maldives om tot op de 9 gra-
 den noorder breette al waer de Eylanden seer wijd zyn ende
 men geen lant kan sien, seylende van daer recht op de Cabo
 Comorijn aen, die niet kan gemist worden, alsoo 't lant heel
 verkennen kan, ende oock 9 a 10 mylen van de wal aen de
 gront sien kan waermen, de coers te setten heeft, seylende
 vryelick bot op de wal aen, steeckende dan voort heel dicht
 onder 't lant beoosten de Kaep, om daer men in weynig uren
 onder de Opperwal voor Tutucorijn in 't moye weer ten an-
 ker komt sonder eenige vrese, ende van waer de advysen met
 onse hoecker-boots voort na Colombo kunnen overgebracht
 worden, en weder ordre van hier gegeven wat nodigh ge-
 daen en gelaten dient, raeckende de reyse van hier na 't Patria
 de Schepen in November, December ofte Januarii vertrec-
 kende oock tusschen Madagascar door of buyten om weder
 kunnen reys spoeden, zijnde de winden dan Oostelick ende
 Noort Oost, om een heel spoedige reyse na de Cabo de Bon-
 ne Esperance te hebben alsoo men van Ceylon geen Straet
 Sunda ofte andere hindernissen heeft, ende soo by gevolgh
 en nootsaecke of toeval van een lange reyse, eenige Schepen
 voor Ceylon gedefineert, in September, October, Novem-
 ber, December, en Januarii, van de Kaep de Bonne Esperan-
 ce vertrocken, souden de reyse na harwaerts geensints behoe-
 ven desperaet te stellen, maer de selve bevorderende gelijk
 de middelen in de voorgemelte advijsen ge-expresseert zijn,
 ons verder raeckende dese materie gedragende aen den brief
 vermelt, die aen haer Ed. na Batavia geschreven, ende waer in
 eenige naerder expresse gedaen is.

E X-

EXTRACT

Uyt de Missive van den Heer

RYCKLOF van GOENS.

Geschreven aen den Gouverneur Gene-
rael ende Heeren Raden van India uyt Colombo
dato 4 Iulii. Anno 1665.

*Staende in 't tweede-deel van Batavias inkoment Brief-
boek, overgebracht met 't Schip de wassende Maen.*

Anno 1666.

E X T R A C T

Vyt de Missive van den Heer Rijcklof van Goens, geschreven aen den Gouverneur Generael en Heeren Raden van India uyt Colombo dato 4 Julij, Anno 1665. staende in 't tweede-deel van Batavias inkoment Brief-boeck overgebracht met 't Schip de Wassende Maen, Anno. 1666.

En 28 verleden, is ons van Jaffenapatnam te lande toegebracht U Ed. seer aengename letteren van den 6 April deses Jaers, die met de Schepen Purmerlant, Nieuwendam, en Raethuys van Amsterdam, niet op Puncte Pedro maer wel 40 mijlen benoorden Paleacatte waren aengebracht streckende grootelicks tot ondiens van d'E. Compagnie, ende bysonderlijck om van de kust weder spoedigh Retouren tot U Ed. over te senden, om den Kleden-handel tot Batavia Oost en West-kust van Sumatra, &c. te vervolgen voor de vyanden sijn de selve God lof genoegh verseeckert geweest, om dat (onfes wetens) niet meer dan een kleyn scheepje der Engelsche daer omtrent gesien is, soo wy uyt particuliere brieven verstaen hebben, soude gemelte Jachten door stilte soo noordelijck gedreven zijn, maer dit ontstaet datse niet genoegh West overloopen, terwile in 't Z. Ooste passaeet zijn, want de stroomen hebben wy nu door experientie bevonden 2 a 3 graden benoorden de Linie in dees tijt van 't Iaer gestadigh om de Oost lopen, ende alwaer de wint dan heel sterck uyt het westen doorwayende, onmogelijck is Ceylon te beseylen, soo men in 't Oostelijcke passaeet de Westelicke coers niet genoegh vervolght heeft, ende dewyle hier aen in tijden van oorloge met Engellant soo veel gelegen is, ende in dat geval tegens V Ed. goede voorforge ende wel gegeven last eenigh smertelijck ongeluck konde ontstaen, ende soo daer eenige kostelijcke Schepen soude mogen in de klem lopen, dunckt ons dat alle Cormandelsche schepen Commorijn behoorden in 't gesicht te lopen, om van daer de cours vast te stellen na Gale ende soo voort na puncte Pedra, 't welck bysonderlijck noodigh

noodigh ſchijnt voor de Schepen die in April, May, Junij, en Julij van Batavia varen, om in alles ſoo ſeecker te gaen als mogelijk zy, ende ſoo V Ed. gelieve laſt te geven in dat geval, liever Gale, Billigam, Galjettes ofte de bay van Nijlvelle, dat een ſchoone bay ende in de Kaert keert de Koes-bay genoteert is aen te doen. Wy ſouden de Schepen vry beter kunnen verſeeckeren, ende met Convoy verſien, gelijk wy tot dien eynde ende tot verſeeckeringe der Perſiaenſche ſchepen, expreſ het kloecke Oorloghs Schip Outshoorn, onder Tutucoringehouden, endemet 40 ſtuicken ten Oorlogh voorzien hebben, doch andersints konnen de ſelve ſchepen oock beter onder Puncto Pedra, dan Hammenhiel verſeeckert werden, om dat de Schepen op Puncte Pedra dicht onder de wal ſelfs binnen een miſquets ſchoot konnengekort ende van lant met een Batterie van ſwaer geſchut gedefendeert werden, dat onder Hammenhiel om de vlakke der gronden niet kan geſchieden, ten ware voor Vlot gaende Schepen van 7. 8 a 9 vadem, die met ſprinck-getijde oock konnen binnen komen, den Commandeur Roothaas hebben wy gerecommandeert de opgemelte bay van Nijlvelle eens partinent perſonelijk te viſiteren, te carteren ende alle ſtreckingen, klippen, ſanden, &c. te obſerveren, alſoo ons om diverſche redenen by U Ed. lichtelick te raden, niet weynigh daer aen gelegen ſouden konnen zijn, de perfecte kaerten werden V Ed. t'ſijnen tijt toegefonden.

EXTRACT

Uyt den Brief van den Gouverneur

RYCKLOF van **GOENS**,

En den Raet tot Colombo geschreven, aen
den Gouverneur Generael en Raden van India, in dato
den 30 October. 1665.

*Staende geregistreert in 't tweede-deel van 't inkomment
Brief-boeck. Fol. 1673.*

E X T R A C T

*Vyt den Brief van den Gouverneur Rijcklof van
Goens, en den Raet tot Colombo geschreven, aen den Gouverneur
Generael en Raden van India, in dato den 30 October 1665.
Staende geregistreert in 't tweede-deel van 't inkomt
Brief-boeck, Fol. 1673.*

BEhalven de generale Kaerte van Ceylon gaen nu noch over ons project van Negombo, Ceylon, (soodanigh het gemaect wert) 't Kasteel tot Manner (dat noch gevonden is) mitsgaders de Kaert van de nieuwe Bay van Nijlwelle beoosten Gale, waer van d'E. Root-haas heeft aengenomen V Ed. satisfactie te geven, gelijk verhopen dat met 't Schip de Maen gedaen sal hebben, waer af wy de Copie verwachten, om V Ed. neffens dese noch toe te senden.

Dese bay van Nijlwelle is bevonden soo bequaem van gelegentheyt dat hy veel beter wert gehouden dan Gale, om altijt uyt en in te komen, hebbende in 't quade saysoen geheel slecht water, soo dat de selve by de schepen van Batavia of Persia komende, niet dan door moetwil kan gemist worden, maer soo eenige storm haer Gale al dede misschen, soo leyt deselve schoone bay voor de hant 12 mylen beoosten Gale, zijnde tusschen beyde goede anckergront, om staet op gemaect te werden, en by daegh Nivelle in te loopen, welcke bay oock gereet is om alle uren van den dach weder uyt te zeylen, gelijk V Ed. de strecken van 't Compas in 't kaertjen geobserveert konnen aenwysen, zijnde dienvolgens seer goet om de Schepen in April, May, &c. na Cormandel gaende voor Engelsche ende alle andere vyanden in te versceekeren, leggende de selve nauwelijcks een steen-werpt van de Opperwal, en waer op V Ed. in tijden ende wijlen haer ordre soude kunnen geven, soodanigh voor den dienst der E. Compagnie nodigh was.

EXTRACT
Uyt den Brief van den Gouverneur Rijklof van
Goens, en den Raad van Colombo gescreven, aan den Gouverneur
Generael van Batavia van d'at in den 30 October 1665.
Staende in't tweede-deel van Batavias inkomment Brief-
boek, overgebracht met 't Schip de wassende Maen.

EXTRACT

Uyt de Missive van den Heer

RYCKLOF van GOENS,

Geschreven aen den Gouverneur Gene-
rael ende Heeren Raden van India uyt Colombo
dato 23 October. Anno 1665.

*Staende in't tweede-deel van Batavias inkomment Brief-
boek, overgebracht met 't Schip de wassende Maen.*

E X T R A C T

*Vytte Missive van den Heer Rijklof van Goens,
Geschreven aen den Gouverneur Generael ende Heeren Raden van
India, nyt Colombo dato 23 October. Anno 1665. staende
in 't tweede-deel van Batavias inkoment Brief-boeck,
overgebracht met 't Schip de Wassende Maen.*

Et Schip Amersfoort is omtrent 22 September passado in de bocht gesien, en by eenige van ons volck gesproocken, doende sijn best om boven de Cabo Commorin te laveren, God geve dat het selve haest dien hoeck te boven raeckt, om V Ed. den Peper noch tijdigh toe te brengen, dit te laegh vervallen komt al mede datse niet genoegh

West overlopen, gelijk V Ed. in onse vorige van den 4 Julii over 't verdryven van de Schepen, Raethuys, Purmerlant, &c. geschreven sy, wy hebben voor af al ordre gestelt, het schip op de aldergelegentste plaets te doen laden, ende Copie van V Ed. Missive aen den Commandeur Coulster en Raet voortgefunden, ende alsoo het schip langhs de Malabaersche kust nu sal moeten opstappen, is het seer apparent dat op Coylangh den Peper sal werden gescheept die gelijk voorseyt daer genoegh wesen sal, oock sal de ladinge haest voortgaen soo de west Z. W. winden niet al te sel doorblasen, welck in dese maent ordinair met harde buyen haer af-scheyt neemt, om de Noorde winden weder plaets te maecken.

E X T R A C T

V. Miffive van den Heer Rycklof van Goens
Gefchreven in den Gouvern. v. Ceylon, ende Heeren Raeden van
India, v. Colombo d'at 25 October. Anno 1667. f. 16.
In 't wachthouf van Batavia in den Brief-boeck
overghelevert int 't Schip de Waffende Maen.

E X T R A C T

Uytte Miffive door den Heer

RYCKLOF van **GOENS**

En Raedt, uyt het Kasteel Colombo, dato

28 December 1665. Aen de Kamer van Amsterdam

gefchreven, fttaande in 't eerfte Brief-boeck, overge-

komen van Batavia, met 't Schip de waffende

Maen, in 't Vlie gearriveert 5 October,

Anno 1666.

E X T R A C T

*Vytte Miſſive door den Heer Rijcklof van Goens,
en Raet uyt het Kasteel Colombo, dato 28 December 1665. aen de
Kamer van Amsterdam geschreven, staende in 't eerste Brief-
boeck, overgekomen van Batavia met 't Schip de Waffende
Maen, in 't Vlie gearriveert den 5 October. 1666.*

G A L E,

In de Batavische brieven fullen VE. vervat vinden, hoe wy omtrent 12 mylen beoosten Gale een seer schone bay hebben laten carteren, waer van twee copie hier nevens gaen, daer de Schepen in 't quade Sayfoen sonder Lootsman t'allen tijden kunnen in lopen, dese bay hebben wy in der daet soo goet bevonden, dat de Schepen welke Gale door storm verby raeckende alhier onder d'Opperwal binnen een Steenwerp kunnen ten ancker lopen, daer en boven in slecht water wel ende veel beter dan in Gales bay verseeckert wesen, om dat het een schoone suy vere gront is, uyt de selve bay kunnen oock alle uuren van den dagh door d'aflandige wint sonder Loots weder t'zeyl gaen, ende alsoo wy van de Gaelsche materie niet anders dan in onse vorige voorleden maert afgegaen verhaelt is weten over te schrijven, fullen over gaen tot de Stadt.

Ex-

EXTRACT

Vytte Missive geschreven door d'E. Heer

RYCKLOF van GOENS
En Raedt, uyt het Kasteel Colombo,

A E N D E

Vergaderingh der Heeren Seventiene, in dato den
25 Januarii 1668.

E X T R A C T

Vyt de Missive, geschreeven door den Ed. Heer

R Y K L O L van G O E N S,

*En den Raet vyt het Kasteel Colombo, aen de verga-
deringh der Heeren Seventiene, in dato den*

25 Januarii. 1668.

Nonsen laesten voormelt, hebben wy V Ed. bekend gemaect onse becomeringe die wy hadden voor de komste der Schepen Wassende Maen, ende 't Wapen van der Gouw, ende hope met eenen dat de selve op de Mallaersche kust souden aengekomen wesen, maer alles is (God lof) noch wel en boven ons verwachten uytgevalen, zijnde de Wassende Maen alhier primo der voorleden maent December, ende ter Gouw den 7 daer aengeluckigh tot Colombo aengekomen, alle met gesont volck, ende soodanige adssistentie van veele gansch nootwendige behoefigheden, dat wy redenen hebben V Ed. niet alleen voor hare goede voorforge, maer specialijck Gode voor sijnen zegen van ganscher herten te bedancken, zijnde de voyagie na herwaerts so voorsichtig gedaen, dat de Schipper en Stuerlyuden hebben doen blijcken, haer stuck van Zeevaert, wel te verstaen, zynde de Schepen van Cabo de Bonne Esperance tot op de hooghte en lenghte van S^t. Poulo Oostwaerts overgelopen, van daer de cours gestelt, hebbende weynigh dagen Noort Oost, ende voort N. N. O. ende Noort over, tot dat op de lenghte van 109 graden de Linie gesneden hebben, zynde benoorde de selve voort Noort overgesteecken, tot op

D

de Noorder breette van 12 graden ende dewijl de selve nu haer reyse genoeghsaem hadden verseeckert, stelden sy haer cours wederom de Z. West, en eyndelijck recht West, om beoosten Ceylon 't Lant op te doen, zijnde 't eerste Lant dat de Maen heeft bezeylt de hoeck van Caymeer omtrent Negapatnam, en 't Wapen van der Gouw quam omtrent Trincquenemale aente landen, waer by dan nu blijkt dat op die wijze Ceylon alle tijden van 't Jaer kan beseylt worden, zijnde maer dit onderscheyt, dat alle Schepen, die in Februarii, Maert, April, Mey, Junii, en Julii, van de Cabo de Bonne Esperance vertrecken, tusschen Madagascar en Africa doorloopende, de cours voort Noort Oost vervolgen tot op de noorder breette van tusschen de 8 en 9 graden, daer de Maldives ruym en wijt zijn, en alwaer de Persiaensche Schepen, op die tijden na Ceylon of Cormandel komende altyt doorloopen, stellende voorts de cours recht op Cabo Camorijn aen, en van daer onder d'Opperwal na Tutucoryn gelijk V Ed. in onse voorjarige advyfen wijtloopigh is gebleecken, maer alle Schepen die in Augusti, September, October, November, December, ende Iannuarii, van de Cabo de Bonne Esperance t'zeyl gaen, souden haer reysen moeten soecken, gelijk dese Overheden der Schepen gedaen hebben, de welcke den 15 September van de Caep zijnde vertrocken, de geheele Indische reyse (by die van 't Wapen van der Gouw) binnen de 6 maenden, en de Maen in 7. geluckigh hebben volbracht daer andersints, of soo dese Schepen omtrent de Kust van India waren gekomen, het geheele saysoen souden moeten laten verlopen, ende by gevolge een ellendige reyse hebben, gelijk de Wassende Maen, A°. 1661. gehadt hebbende nu d'ervarentheyt doen sien, dat de Westelijke winden in de Golf van Bengale ofte beoosten Ceylon, in de Maenden October, en November, noch wacker doorblafen, daer ter contrarie in November op d'indische kust de N. O. winden al gefet zijn, ende alsoo wy hebben gemeent, voor den dienst der E. Compagnie gansch nodigh te wesen, een perfecte Zeyl-laetsordre te concipieren, om voor toekomende te dienen, soo hebben wy andermale gecommiteert, den E. Commandeur Adriaen Roothaes (wiens vorigh advys nu blijcken doet de vrucht van een geluckige reyse.) Item de beyde Schippers deser schepen ende hare Stuerluyden

den , om na hare ervarentheyt op papier te stellen 't gene tot een spoedige reyse nodigh was , de welcke dan ingevolge hebben overgelevert , foodanigen concept Zeyl-laes ordre als V Ed. hier nevens met alle ootmoedige eerbiedigheyt ver- toont wert , ende waer aen ons om kortheyt gedragen.